

Rendkívüli Újság

1938 SZEPTEMBER 12. — ANUL IX. — Nr. 32.
Inscris sub. No. 19—1938, Trib. Arad.

Director: — Propr.:
MARKOVITS A. IVÁN

REDACTIA SI ADMINISTRATIA:
ARAD, STRADA ALEXANDRI 8.

Királyi szavak

Csak az ismeri meg az igazi román szellemet, aki közelebbről vizsgálja a nép lelkét és annak megnyilatkozását. Kiapadhatatlan lelki kincs tárul a kutató elé. Megtanultam, hogy más fa-

lusi típust ismerjek meg, mint amilyenekkel a könyvekben találkoztam. Ennek a falusi típusnak egyéniségét csak a tanító az iskolában és a katonatiszt a gyakorlótéren érezheti meg.

Küzdelem az analfabétizmus megszüntetésére

București. Dimitrie Gusti egyetemi tanár tanácskozást tartott a királyi alapítvány megyei vezetőivel. Átvizsgálták a beterjesztett jelentéseket és megállapították az eddig elvégzett munkák mérlegét. Megfelelő figyelemmel kísérték a hiányokat és azokat a teendőket, amelyek még elvégzésre várnak, hogy az őszi szezon alkalmával mi nél eredményesebben működjenek ezek a különítmények.

Határozatot hoztak arra nézve, hogy eltávolítják az alkalmatlan elemeket és olyanokkal helyettesítik, akik vállalt kötelezettségeiknek meg is tudnak felelni. Gusti professzor az a személy, aki a dolgok mélyére lát és amióta a királyi alapítványok vezérigazgatója, szermélyes kísérletezései során gazdag

anyagot gyűjtött össze. Tökéletesen tisztában van az ország szociális állapotával és erről hatalmas monográfiát készít. Készen áll arra is, hogy kidolgozott tervein változtasson, ha azt a szükség úgy kívánja. Nem sajnálja sem az időt, sem a fáradságot arra, hogy a szociális problémákat minél kedve zöbben megoldja. Legutóbb tartott kongresszuson a beterjesztett tervek közül kiválogatta a legalkalmasabbat és a főhelyre került az analfabétizmusnak leküzdése a falvakban. Gusti professzor a legteljesebb dicséretet érdemli meg azért, mert késedelem nélkül hozzákezdett a legfájdalmasabb szociális betegség, az „analfabétizmus” leküzdéséhez.

Megkezdődött az angol hajóhad összpontosítása

Az aknalerakókat megfelelő mennyiségű aknákkal látták el

LONDON. — Amíg a nürnbergi pártnap beszédeiből kiérződik a háborus uszítás és a népek fanatizálása, addig a skóciai partokon nagyban folyik az angol hajóhad összpontosítása. Tegnap egy újabb csatahajó, három páncélos cirkáló és tizenkét kisebb hadihajó csatlakozott a flottához, amelynek létszáma a hetven hadihajót meghaladja. A segédhajók és

szállítóhajók még nem futottak ki azokból a kikötőkből, amelyeket állomáshelyekül kijelöltek.

A tengerészeti miniszter tegnap kiadott legújabb rendelete szerint hét aknakutató és kilenc aknalerakó hajót állítottak szolgálatba. Az aknalerakó hajó a southamptoni arzenálból megfelelő mennyiségű aknákat vett át.

Litvinov élénk tevékenységet fejt ki Genfben

GENF. — A francia népszövetségi kiküldöttek ma érkeztek meg Genfbe Bonnet külügyminiszter vezetésével. Bonnet nyomban felvette az érintkezést Litvinov orosz külügyi népbiztossal, majd Petrescu Comnen külügyi-

niszterünkkel tárgyalt.

Litvinov igen élénk diplomáciai tevékenységet fejt ki Genfben, így többek között hosszabb ideig tárgyalt Petrescu Comnen külügyminiszterrel is.

Az USA berlini követe jelenti:

A konfliktus kitörése minden pillanatban várható

A szudetanémetek és csehszlovákok közötti ellentétek áthidalhatatlanok és azok békés úton már el sem intézhetők

WASHINGTON. Az Egyesült Államok berlini követének jelentése szombaton délután érkezett az amerikai fővárosba. Ugyanakkor érkezett meg a londoni amerikai követ jelentése is. A két jelentés hatása alatt Hull külügyi államtitkár lemondotta hétvégi vidéki kirándulását és vasárnapra a külügyminisztérium több főtisztviselőjét szolgálattételre rendelte be.

Washingtoni elterjedt hírek szerint úgy a berlini, mint a londoni jelentés arról

szól, hogy a helyzet Közép-európában annyira feszült, hogy minden pillanatban a konfliktus kitörésétől lehet tartani.

Az amerikai lapok nagy betűkkel közlik Benes csehszlovák köztársasági elnök szombaton mondott beszédének azt a részét, amely szerint a Csehszlovákiában élő nemzetiségek autonómiához juthatnak, de a köztársaság demokratikus struktúrája, a népjogokon alapuló politikája nem változhatik. Az ame-

rikai lapok Benes kijelentéséből azt a következtetést vonják le, hogy a szudetanémetek és a csehszlovák kormány közötti ellentétek áthidalhatatlanok. A szudetanémetek sohasem fognak hozzájárulni ahhoz, hogy az általuk közigazgatott kantonokban demokratikus berendezkedés uralkodjék.

Amerikában az európai konfliktus ügyét rendkívül súlyosnak tartják, sőt azt hiszik, hogy békés úton már el sem intézhető.

Londonban döntő fontosságú

Ötórás minisztertanácson minden eshetőséget megvitatottak és sürgős intézkedéseket határoztak el

Biztosítva az angol-amerikai együttműködés

LONDON. — A Reuter iroda jelenti: Az angol kormány több tagja vasárnap nagyfontosságú ülésre gyűlt egybe. A miniszterközi tanácskozás vasárnap délelőtt 11 órakor vette kezdetét a Downing Street miniszterelnöki palotájában. A tanácskozáson résztvettek Chamberlain miniszterelnök, lord Halifax külügyminiszter, Sir John Simon kincstári kancellár, Hoare belügyminiszter, Sir Robert Vansittart külügyi tanácsadó és Hobogen külügyi államtitkár-helyettes. A déli órákban az államtitkár-helyettes eltávozott. Az angol kormány tagjai megszakítás nélkül délután három óráig tanácskoztak.

Politikai körökben az ötórás miniszterközi tanácskozást döntő fontosságúnak tartják. A miniszteri tanácskozás befejezése után lord Halifax azonnal a külügyminisztériumba sietett, ahol Eden volt angol külügyminiszter és Kennedy amerikai

követ már várta a külügyminisztert. Lord Halifax külügyminiszter hosszas tanácskozást folytatott az amerikai követtel.

Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy az öt órás minisztertanácson a csehszlo-

vák problémából keletkezhető minden eshetőséget vitatták meg. Ugy hiszik, hogy a minisztertanács végül teljes egyhangúsággal a szükségesnek talált intézkedések megtételét határozták el.

Hogyan kommentálja a német sajtó Benes beszédjét

NÜRNBERG. — Benes cseh köztársasági elnök beszédét Németországban tartózkodóan, hűvösen itélik meg. Szép szavaknak tekintik, mint máskor, de a német sajtó szerint ezeknek az ígéreteknek kevés az értéke, mert eddig minden esetben csalódást hozott.

A német külügyminisztérium hivatalos lapja a követ kezéket írja:

„A válságot nem lehet elhárítani jövő tervek hangoz-

tatásával. Benes kijelentései, mely szerint a cseh állam 20 éves fennállása óta haladó szellemben fejlődött minden téren a szociális igazság jegyében, csak a csehekre vonatkozik, a szudetanémetek csak ígéreteket kaptak. Benes szerint a cseh állam lemond a népcsoportok felett való uralkodásról, de ez csak rózsás kép, mert miért maradjon akkor cseh csendőrség szudetanémet területen”.

Keddtől „Corso“ Shirley Temple „A kis primadonna“

„MATUZ“-féle csillárok kizárólagos eladási helye, eredeti gyári árakon
Szeptember hónapban minden csillárhoz
INGYEN adunk valódi „TUNGSRAM“ égőket
 A csillárok díjmentes felszereléséről is gondoskodunk. Továbbá készpénz árak mellett 6 havi részletre kiszolgálunk.

Szabó Albert

üveg- és porcellán nagyáruháza

A nürnbergi beszédek szenzációs részletei

Hitler: Jöjjön, aminek jönnie kell!
Göring: Csak Német, Olaszország és Japán a rend, a kultúra és a béke államai!

Hess: Nem félünk a blokádtól!

Éppen úgy, mint 24 évvel ezelőtt...

PÁRIS. — Az újságok részletesen foglalkoznak Hitlernek, Hessnek és Göringnek a nürnbergi pártnap alkalmával mondott beszédeivel. A „Le Journal“ szerint a három német államférfi beszédét közös vonás jellemzi. Mindhármán a háboru eszméjét akarták népszerűvé tenni. A beszédek lényege és szelleme nem volt egyéb a háboru dicsőítésénél. Minden beszéd azokra a véres áldozatokra hivatkozott, amelyeket a német népnek meg kell hoznia.

Hitler egészen tisztán kijelentette: „A német egység történelmi szükségszerűsége és a német lelkek egyesülését nem lehet mesterségesen megakadályozni. A német nép minden eshetőségre készen áll. Jöjjön, aminek jönnie kell”.

Majd a következőket mondotta:

— Ha a nemzeti szocializmus nem tett volna egyebet, minthogy véghezvitte a március 18-ki történelmi jelentőségű eseményeket (Ausztria megszállása), akkor is megalapozta volna évezredes létét. De ez a térfoglalás csak a kezdete volt annak a feladatnak, amelyre bennünket a történelmi hivatás kötelez.

Rudolf Hess egy gyűlésen a következőket mondotta:

— Ti osztrák ifjak, akik először vesztek részt a mi nagy nemzeti ünnepünkön, elsőként vagytok azok közül, akik ide tartoznak a német birodalom testébe és akiket a német nép akarata ehhez a birodalomhoz csatolt. Mondom, ti vagytok az első, de nem az utolsó.

Göring egy beszéde során ezeket hangsúlyozta:

— Az erőfeszítéseket fokozni kell és a munkásságnak még többet kell majd dolgoznia. A hadsereg felszerelésének tökéletesnek kell lennie, a hadianyagraktáraknak kimeríthetetleneknek kell lenniük. Az ország nyugati határterületét bevehetetlen erődtámmá kellett kiépíteni, amelyen minden ellenséges támadás összezúzódik. Nem riadtam vissza a cél érdekében, hogy a kényszer-munkát bevezessem, de megalkottuk a nyugati bevehetetlen erődtámmat.

Majd kitért arra a hol búr-koltan, hol nyíltan felbukkanó fenyegetésre, hogy Németországot blokád alá akarják helyezni.

— Blokádtól nem kell fél-

nünk, mondotta, mert gondoskodtunk kellő élelmiszer-tartalékról. Több évre elegendő élelmiszert halmoztunk össze raktárainkban. Nyugodtan szembenézhetünk minden eshetőséggel, mert gondoskodtunk a német nép élelmezéséről.

— A hatalmas élelmetartalmak azonban nem azt jelentik — folytatta —, hogy most már nekieshetünk annak, amit összegyűjtöttünk és a dözsölés, a dárídó következik. A helyzet még egyre rendkívül súlyos és a német népnek tovább kell folytatnia áldozatait, a takarékosságot és a lemondást.

Göring ezután arról beszélt, hogy a világnak csupán három nemzete van, amelyek a rend, a béke és a kultúra államai: Németország, Olaszország és Japán. Majd a következőket mondotta:

— Anglia túl sokat törődik más államok ügyeivel és nem tart rendet saját birodalmában. Az angol kormány sokkal jobban tenné,

ha saját zsidó országában, Palesztinában végre rendet teremtené.

— Németország nem fél egy blokádtól — fejezte be szavait. — Mindenkinek tudomásul kell vennie, hogy egész Németország kész arra, hogy Hitlert oda kövesse, ahová akarja. És ebben rejlik a német nép hatalmas ereje és elszántsága. Vak bizalommal viseltetik Hitler vezére iránt és egy intése elég ahhoz, hogy milliók kövessék azt az utat, amelyet kijelölt.

Vérszegény, sápadt,

étvágytalan, legyengült és gyakori fejfájásban szenvedőknek teljes gyógyulást nyújt a dr. Földes-féle „Ferrol“ vastáplika. A leghatásosabb és legeredményesebb erősítő, hízoló, vér- és izomgyarapító szer. — Egy üveg ára 100 lei. Földes gyógyszerár, Arad.

HALÁLOZÁS. Özv. Éliás Andorné szül. Lusztig Böske és leánya, Magda, édesanyja, özv. Éliás Samuné született Groszmann Regina, valamint kiterjedt rokonság és a jóbarátok fájdalomtól megtört szívvel tudják, hogy hön szeretett férj, apa és fiu, ÉLIÁS ANDOR terménykereskedő életének 36. évében vasárnap, szeptember 11-én reggel 8 órakor haszas szenvedés után elhunyt. Temetése ma hétfőn, szeptember 12-én délután 5 órakor lesz a pécskai izraelita temetőben.

Iskolai-és torna-cipők

nagy választékban
Apponyi Testvérek
 ARAD,
 városházával szemben.

A CONSUM

fennállásának 10 éves évfordulója alkalmából
bevásárlóinak 1938 szeptember 12-től szeptember 30-ig a következő kedvezményeket nyújtja:

1. A bevásárlások után kezelési költséget nem számít.
2. Minden új bevásárló belépési díj és költség nélkül kapja a bevásárlási könyvet.

Mindazon hitelképes személyek, akik ezen kedvezményben részesülni óhajtanak, váltsanak mielőbb **bevásárlási könyvet** a CONSUM központi irodájában

Arad, Bul. Regina Maria 13

„Dácia“-kávéház mellett

Összeütközés Egerben a szudéta németek és csehek között

Sebesültek száma: öt

EGER. — Vasárnap egy cseh motorkerékpáros szervezet vonult át Eger városán, ahol ünnepséget is tartottak, majd összeütközés támadt a szudétanémetek és a csehek között. A csendőrség feltűzött szuronnal teremtett rendet. A verekedések során 5 szudétanémet megsebesült.

Paplanok és textilárak

legol csóban **Schwartz** nál, Mejianu 2/4 (Hunia mellett)

Öfelsége a Bánátban udvari vadászalon

Öfelsége II. Carol király, Mihai nagyvajdával pénteken este a Bánátba indult vadászatra.

Kíséretében voltak: Manu tabornok, Istrate Micescu volt miniszter és Dobrowski tabornok és még számos meghívott előkelőség.

Az „Astra“ kongresszusa Abrudon

ABRUD. — Szombat délután vette kezdetét az Astra kultúregyesület évi nagykongresszusa, melyre az ország minden részéből hatalmas résztvevősereg érkezett.

A kongresszus legfőbb üléstárgya: a mókérdés.

A kongresszust Iuliu Moldovan professzor, az Astra elnöke nyitotta meg és azon regteg egyházi és politikai előkelőség vett részt.

Egy modern magánház

Calea Victoriei 2. sz. (volt Aufricht fatep),

eladó

3 szoba mellékhelyiségek. Bővebbet CONSTRUCTIA Iosif Vulcan 6

Angerer Sándor

angol uriszebősége
 Arad, Str. Mărășești

Szövetkezetbe tömörültek az aradi magántisztviselők

Most tartotta rendkívüli közgyűlését az aradi magántisztviselők szövetkezte, amely tízennégy esztendő működése alatt a város egyik számottevő altruista gazdasági intézményévé nőtte ki magát. Pollák Dezső elnök, az „Agronomul“ főtisztviselője nyitotta meg a közgyűlést, egyben közölte, hogy az új szövetkezeti törvény értelmében elkészítették az új alapszabályokat, egyben indítványozta, hogy vegyék fel a Concordia nevet. Az elnök ezután beszámolt a múlt évi eredményes működésről rövid visszapillantást vetett a szövetkezet működésére. Eleinte a textilgyári, az Agronomul intézet és a villamosművek hivatalnokai karrá lépett aszövetkezet tagjai közé, később a nagyobb vállalatok tisztviselői is szívesen kerestek kapcsolatot az intézménnyel.

Végül sor került a tisztikar lemondására. A közgyűlés azonban újból a régi vezetőséget választotta meg; ez a következő: Pollák Dezső elnök, Kauten Lajos ügyvezető igazgató, Marschall Ferenc, Medvezky Lajos dr., Tilger Mátyás és Fischer József igazgatósági tagok, Regdon Dezső, Groza Gheorghe, Cosma Emil, Glaser Károly, Abaffy Jenő és Balajay Béla felügyelőbizottsági tagok.

Tűzifáját szerezze be mielőbb

1-a száraz cser, gyertyán és bükkfák eladása

előnyös árban!

AUFRICHT telefon Str. D. RAICU 15-17
 Telefon 10-69

—Csobod János hazaérkezett.

— Hochmann Mihály fogász szabadságáról hazaérkezett.

oooooooooooooooooooooooooooo

Imaszékberbeadási hirdetmény

Az Aradi Neolog Zsidó Hitközség nagytemploma és a fiúiskola díszterme és tornatermében berendezett pótimaházak ülésjegyeit a hitközségi iroda szeptember 12-től kezdődőleg naponta délelőtt 9-11-ig és délután 3-5-ig a bérletdíjak befizetése ellenében adja ki.

A régi bérlok jegyeit szeptember 20-ig tartjuk fenn.

Az imaszéktulajdonosok imaszékjegyeiket a karbantartási díj befizetése ellenében szintén fenti időpontban vehetik át.

Díjtalan belépést igénylők jegyeiket váltsák ki, mert jegy nélkül belépni nem lehet.

Az előjáróság.

Evek nélkül...

zelmúlt hét legszellemesebb be-
ása. Szombat egy hete a ké-
és órákban betért a Palace ká-
ba az utolsó ügyvéd-polgár-
tünk, aki különben is Arad
elismert legszellemesebb és
znapikusabb vezetőjérfia. Tör-
ésen azonban a kávéház zsu-
olt és így a termetre legki-
ulajdonos sietett mentegedő-
i, hogy nem tudja helygel meg-
ai az expolgármestert, aki
ként a kávéházi üzem jogta-
ssa is.

expolgármester így válaszolt:
t, hát miért zártatok be a
t??"

ismert aradi fiatalember köl-
egy új, közös garzónlakásba.
apra a beköltözés után a ház-
onos felmondotta írásban a
i. Erre a fiatalemberek meg-
elődték a felmondás okát, mi-
házulajdonos azt mondotta,
nem tűr meg olyan lakókat,
a lakásban fát vágunk. A fia-
berek nem értették a dolgot,
indenesetre tiltakoztak a ház-
onos állítása ellen. Aznap es-
1 óra tájban a házulajdonos
an lakóihoz, tettenérni őket.
v volt a meglepetése, amikor
redték és látták, hogy nem fát
k, hanem kártyáznak és en-
hevében verték az asztalt —
táladás közben.

iatalemberek megígérték, hogy
rikelni fogják a jövőben tem-
entumukat, vagy a bridsre
rk át.

Aid egyik fiatal ügyvédje nyá-
sádsága alatt egymásután kül-
zette a világ fürdőhelyeiről az
zokat ismerőseinek. Nemrégén
érkezett és csodákat mesélt a
okról és kalandjairól. Az is-
sók műhittattal hallgatták a
an csak „meséket”, mert tud-
hogy az ügyvéd ur Ardeal egy
alujában — rokonainál töltöt-
szabadságát, az anizokat pe-
egy budapesti vállalkozó-iroda
lette szíjjel eredeti képestapok-
és bélyegeekkel.

Egy magasállású főtisztviselő fe-
sének a múlt héten eltűnt a
tűljéből 2500 lei és egy ezüst
ogramnélküli öngyújtó. Öngy-
g nem tett feljelentést az „isme-
tn tettes” ellen, viszont azóta
oly régi keleti lovagját sem
ri meg.

CORSO SLÁGERMOZGÓ

20-65 5. 7.15 és 9.15.

Oriási! Hatalmas!
Szovjetország film

Nagy Péter

roszország reformátorá-
ak, legnagyobb cárjának
lete. Tolsztoj műve után

Gábor Mara
dizőz Varsóban

UDAPEST. — Gábor Ma-
az aradi színház hosszú
ken át volt primadonná-
értesülésünk szerint, Var-
sa szerződött dizőznek.

Gheorghe Igrer

orbély és fodrászterme
TRADA BRATIANU No. 9.
giénikus! Olcsó! Pontos!

— Többévi párisi tartózkodás
om után hazatértem és
a kabát és kosztüm sza-
t nyitottam. Legmoder-
nabb kivitel, olcsó ár. Szives
ortfogást kérek Kaufmann
dor, str. Eminescu 5.

A németországi fajvédelmi törvények
egy aradi úrleány sorsában

IV. Erzsébet kétszer indult el világgá

ARAD, szeptember. A Sa-
va Raicu ucca szürke, egy-
hangu, szinte falusias életét,
csendjét a hét első napján,
— az ucca egyébként esé-
ménytelen viszonylatában —
szenzáció hangja, zaja verte
fel. A hosszú ucca legtávo-
libb házaiból is megindul-
tak a jó és rossz szomszédok
egyaránt, özv. W. Józsefné
lakása felé, ahova most érde-
kes vendég érkezett. Messzi-
ról, — Németországból, egye-
nesen Drezdából. Ezek a
szomszédok még élénken em-
lekeztek arra az időre, ami-
kor mintegy tíz évvel eze-
lőtt egy csinosarcu szőkeha-
ju, alig 18 éves leányka, W.
Erzsébet kilépett az egyszob-
akonyhás kis lakás ajtaján
— gyékényből font kofferjé-
vel, hogy szerencsét próbál-
jon az ismeretlen nagy vi-
lágban. A konflis zaja han-
gosabb volt, mint az özvegy
anya bucsuzokogása és mi-
után az állomásra tartó kocs
a sarokfordulón eltűnt, a
sorfalat állt szomszédok
minden különösebb jel nél-
kül egymásután vonultak a
kislakás felé vigasztalni a
magára maradt özvegy-
anyát. Így ettől a perctől W.
Erzsébet sorsát az egész u-
cca figyelemmel kísérte, az
érkező levelek kellemes vagy
kellemetlen hireiben mind-
nyájan osztoztak.

Egy idő óta azonban elma-
radtak Erzsébet levelei. An-
nál nagyobb volt a meglepe-
tés tehát, amikor hétfőn dél-
ben futótűzként rohant vé-
gig a hír a hosszú uccán:
Erzsébet hazaérkezett.

Erzsébet először in-
dul világgá...

W. József a városnak is-
mert tekintélyes jobb iparo-
sa volt. Egyetlen leányát fél-
tó gondnal nevelte fel és zár-
dában iskoláztatta. Tizenhá-
rom éves lehetett Erzsébet,
amikor édesapját súlyos kór
támadta meg, mely néhány
évig tartó szenvedés után
végetért. Ezzel egyidejűleg
szegénység és gond költö-
zött az özvegy házába és ek-
kor huzódtak meg a Sava
Raicu ucca egy kis udvari
lakásában — havi 250 leiért.
Időközben Erzsébet 18 éves
lett, elhelyezkedni, kenyérke-
resésben nem tudott anyja
segítségére lenni és így egy
szép napon elszánt elhatáro-
zással vonatra ült, hogy
meghódítsa az oly gyakran
kényörtelen világot. Egy fa-
lat kenyérért. Magának és
özvegy édesanyjának.

Cseléd, házvezetőnő,
majd nevelőnő lesz...

Budapestre nszáll ki. Két
három heti sikertelen kísér-
letezés után cselédnek áll be-
végső és kétségbeesett hely-
zetében. Az érettségi bizo-
nyítvány a retikülből a kof-
fer mélyére kerül. Négy-öt
hónap mulik el így, amikor
apróhirdetés révén összeköt-
tetésbe kerül egy körüti iro-
dával, amely külföldre szál-
lit ki csoportokat nevelőnő
és házvezetőnői állásokba va-
ló elhelyezésre. Erzsébet nem
gondolkozik sokat. Vállalko-
zik az utra. Először Mün-

chenbe kerül, ahol egyelőre
nyelvismeret hiányában —
házvezetőnői állást vállal, a-
mely lényegében szintén a
cselédsorral egyenlő, külföl-
dön. Sok hányattatás után,
— miközben jól megtanult
németül és tökéletesíti ma-
gát a francia nyelvben —
egy drezdai gépgyáros anyát
lan kislányá mellé kerül ne-
velőnőnek. Ettől kezdve jó-
ra fordul Erzsébet sorsa.
Szorgalmasan küldözgeti ha-
za édesanyjának félretett —
elég tekintélyes összegű —
pénzt és derűsebbnél derű-
sebb levelet. Az özvegy gyár-
igazgató megszerette az in-
telligens, jobb sorsra érde-
mes úrleányt és feleségül
szándékozott venni. Erzsébet
már kérte hazulról a szük-
séges iratokat, de éppen ez
időben köszöntött be Német-
országban a nácierezsim, a-
melynek ismeretes első ren-
delkezései éppen a fajvédel-
mi törvények voltak. Itt kez-
dődt Erzsébet kálváriája.
A fajvédelmi törvények lehe-
tetlenné tették a küszöbön
álló házasságot, mert Erzsé-
bet árja volt, míg a gépgyá-
ros zsidó. Sőt, Erzsébet, mint
nevelőnő sem maradhatott a
gépgyáros házában.

A tervbevett házasság e-
gyelőre tehát az álmok vi-
lágába tartozott. De türelme-
sen vártak és reméltek. A kö-
zelmúltban napvilágot látott
ujabb drákói — ezuttal gaz-
dasági rendelkezések a gépgyá-
rost teljes tönkretették és
kivándorlásra készítették,
de erősen leapadt vagyonszá-
mát sem vihette magával és
így indult el új hazát, exis-
tenciát teremteni — Kenya
tartományba. Anyagiak hiá-
nyában Erzsébetet sem vi-
hette magával. Így érkezett
haza Erzsébet Aradra és a
még nemrég jólétnak jelké-
peiből csak az elegáns bőrön-
dök és néhány ruha maradt
meg. Azaz, pardon, mint ő
mondja, még 400 lei kész-
pénz is volt retikülijében, a-
mikor az aradi állomáson ki-
szállt.

Erzsébet másodszor
indul el világgá...

Hazaérkezve, Erzsébet
nem akarta elszomorítani
özvegy édes anyját és így
nem merte elmesélni az őt
ért sorscsapást, de meg volt
lepve, hogy a küldött tekin-
télyes pénzek dacára édes
anyja mily szerényen él a
rég lakásban. Ekkor mon-
dotta meg édes anyja, hogy
a küldött pénzekhez hozzá
sem nyúlt, az mintegy fél-
millió lei — együtt van és
átadta a takarékkönyvet Er-
zsébetnek. Egy gondolatvil-
lanás és Erzsébet fejében
megszületett a terv. A meg-

takarított pénzt másnap ki-
vette a bankból és még pén-
teken utrakelt leendő férje
után — egy ismeretlen exo-
tikus országba. Ez lesz Er-
zsébet második váratlan
meglepetése.

Az özvegyasszony most új-
ra egyedül maradt. Sokat az
egészből nem értett. Ujra
várni fogja a leveleket és ta-
lán újra gyűjteni fogja a
pénzt — leányának, mert
mit tudja még az ember. Az
anyák már ilyenek

És Erzsébet elindult má-
sodszor is szerencsét próbál-
ni. Csak talán valamivel
messzebbre, de ezuttal biz-
tos céllal.

A döcögő konflis zaja pe-
dig újra elnyomta az anya
fájdalmas kitörését, a szom-
szédok pedig újra sorfalat
álltak.

Erzsébet pedig itthonfelejt-
ett valamit: az érettségi bi-
zonyítványt, melyet felesle-
ges lim-lomnak vélt...

Vas Boriska

mozgásművészeti iskolá-
jának tananyagát amerikai
sztepp és akrobatika tanítással
kibővíti a tanítást szept. 15-én
kezdí meg. Bul. Reg. Ferdinand 6

Zenés istentisztelet
az ág. evangélikus
templomban

Ajtatos hívőkkel zsufolásig meg-
telt templomban tartott istentiszte-
let keretében egyházi koncertet
Clara von Roth kairói hegedűmű-
vész nő Zalay Sándor és Nagy Aran-
ka közreműködésével.

URANIA
PREMIERMOZGO

5. 7.17 és 9.30 kor

Olcsó helyárak. Napoleon
sikereinek, bukásának és
egyetlen igaz szerelmének

Walewska grófnő-nek

élményszerű megfilmesítése
Garbo és Charles Boyer

Kedden premier:

„Kamaszleányok”
Bonita Graunvil, Dolores Cosella

Átrepülési tilalom
Németországban

BERLIN. — Göring porosz
belügyminiszter egész Ausz-
triára, Aacheare, Trierre és
Badenre átrepülési tilalmat
rendelt el.

Legideálisabb hashajó
értisztító a Földes féle
„SOLVO”pirula.

Férfi divatszövetek
nagy választékban érkeztek!

ISKOLAI, valamint SPORT-
SZÖVETEK és szabókellékek
alkalmi olcsó árban

I. GRÜNBERGER

Arad, Bulevardul Regina Maria 12 — (Fischer Eliz-palota)
CONSUM és INLESNIREA-tag

Dicsőrelel emlekezelt meg
Aradváros főorvosa egész-
ségügyi vonalkozásban a
Scala mozgórol

ARAD. — Szombaton dél-
után 5 órakor az előadás
megkezdése előtt megjelent
a Scala moziban dr. Coțoiu
Romuald, Aradváros energi-
kus és mégis népszerű főor-
vosa és Salamon igazgató
vezetése alatt megtekintette
a mozi belső helyiségeit,
mellékhelyiségeit, ellenőrizte
a szellőztető készülék műkö-
dését, a vészkijáratok elhe-
lyezését és általában az
egészségügyi rendelkezések
előírásainak betartását. Szem-
léje után a tapasztaltak fe-
lett a legteljesebb megelége-
dést nyilvánította a tulaj-
donosnak, aki valójában
csak a főorvos elismerő sza-
vai után tudta meg, hogy ki
az, aki ilyen hízegő véle-
ményt mondott a mozi híge-
női berendezését és karban-
tartását illetően.

SCALA

Nagy filmek színháza
TEL. 20—10

Ronald Colman,
legnagyobb alakítása
Ma hétfőn utoljára

A zendai fogoly

Mindenki filmje,
mindenkit érdekel!

Előadások: 5. 7.15 és 9.30

Kedden először és
egész héten:

Charles Vannel
világsikert aratott filmje:

Visszaélés
a bizalommal

D
A
N
I
E
L
L
E
D
A
R
R
I
E
U
X

Nyílttér

Az e rovatban közöltekt nem vál-
lal felelősséget a szerkesztőség

Felhívás!

Felhívjuk azon diplomás
urhölgyet, aki négy — volt
— barátnőjének fürdőtüköit
stb. a strandkabinból elvitte,
juttassa azokat a barátnők
bármelyikének címére visz-
sza.
Tévedés kizárva.
A károsultak

Venus-AMEFA 5:2 (3:1)

ARAD. — Bajnoki. A divíziós mérkőzések nélkül maradt Oradeáról, Timișoaráról és Déváról érkezett mintegy 500 főnyi futballéhes vendégekkel együtt a mérkőzést nézők száma 5000-re tehető. Az öreg kakasok vidám farsangi előmérkőzése után a feketedresszes Venus jön le a pályára, nyomában az Amefa legénységével, majd a bíró sétál a középre, térfelválasztásra invitálva a csapatkapitányokat.

Szél ellen indít az Amefa

Venusnak van szerencséje és így az Amefa kezd szél ellen. Az 1. percben kölcsönös szabadrugást ítél a bíró, de nem történik semmi. Az első percekben az Amefa próbálkozik támadásokkal, de Sfera visszaver mindent. A 4-ik percben Orza jobbszélő beadása Humison keresztül Bodola elé kerül, aki kapásból bombagólt lő (1:0). Az 5. percben Batrin elfut Perneki kiadásával, de erősen mellé lövi. A 10. percben is a Venus van ugyyszólván állandóan támadásban. A 11. percben Batrin keresztlabdáját Bermoser kapufélára fejele, a következő másodpercben Gerold kapuja van veszélyben. A 13. percben Perneki áttör a védelmen, a labdát Bermoserhez továbbítja, aki lő, de Dávid fogja. A 15–16. percben Dvorzsák és Batrin próbálkoznak bevenni Dávid kapuját. A 17. percben Kovács és Szaniszló nehezen szerelik Orzát — hazaadás-sal, Gerold későn jön ki, végül mégis elfogja a labdát. A 18. percben Bermoser 25 méteres lövését Dávid kifogja. A 25. percben Dani gyönyörűen fut el, oldalvonalról félig kapura lő, félig beadásnak szánja, Dávid kapus tenyérről 2–3 lépésre üti kapu elé, de nincs senki a közelben és így egy nagy helyzet vesz el. A 31. percben Bermoser és Perneki küzdenek a kapu és a kornersarok között, Bermoser még nem adja fel a reményt, sikerül is elcsipni a labdát és jól kapu elé ivelni, a szemfüles Dani pedig befejele (1:1). Egy perc múlva kórner az Amefa ellen. Iordache rugja, Gerold mellé üt, Humis kapja el, aki lassu tempóban kapura irányítja Kovács és Szaniszló között, Gerold pedig nem volt a kapuban (2:1). Batrin a center helyére húzódva, Léb és Bermoserrel összejátssza kapura tör, a labdát Bermoser lövi mellé. A 37. percben Pernekit kétszer is fautolják, de a bíró sipja néma maradt. A 42. percben a 16-on belül Siclovan egy keresztbefutó labdához ér, a bíró 11-est ítél, Albu rugja be (3:1). A 44. percben Sfera vitathatatlan 11-est követ el, ám a bíró hirtelen kórner-rugást ad meg. A közönség hangos tüntetésbe kezd és így az éppen féldő utolsó percében levonuló bíró csak karonfogva indul öltözőjébe — pfuj-zenesőre.

Eldurvult a mérkőzés

A második féldőre künn állnak a csapatok, csak Muresan bíró nehezen akaródzik előkerülni. Végre a közönség hangjából megtudjuk, hogy nekibátorkodott és elindult, sőt meg is érkezett.

Most a Venus játszik szél ellen és nehezen is lendül a játékba. A mérkőzés ettől az időtől durva, sőt a bíró hibát hibára halmoz. Nem lehet azt mondani, hogy nyomja az Amefát, sőt engesztelni igyekezik. De a meccs már kiszaladt a kezéből. Az első 10 percben a Venus térfelén folyik a játék, csak a 7. percben indíthat támadást a Venus. A 9. percben szabadrugás hozza fel az Amefát, de Dani fölfelé fejele. A 12. percben kórner rug Dani, de eredménytelen. A 18. percben Siclovan újra hendszet vét, de a bíró most jóindulatu. A 18. percben ugyancsak Siclovan 25 méterre jön előre a Venus kapuhoz, előre ad, de Dani offszaidon áll. A 21. percben kétszeres Venus-hendsz, de a bíró nem fujja le egyiket sem. A 22. percig Gerold mindössze két labdát véd. A 27. percben Orza—Demetrovici átadásából Iordache gyönyörű gólt lő a jobb felső sarokba 15 méterről. A 31. percben Bodola keresztlabdáját Iordache belövi (5:1). A 35. percben Léb lövését fogja Dávid. Egy perc múlva Léb csinál hendszet, vitathatatlan, de a bíró ismét bizonyítja, hogy ki akar békülni az Amefával. A 42. percben Bermoser beadását Dvorzsák belövi (5:2). A 43. percben tizenegyeset ítél egész jóindulatan a bíró az Amefa javára, de Dani a kapusba lövi. A mérkőzésnek vége.

A csapatokról...

A Venus minden játékos a technikás profifutballista. — Egyénileg is jobbak az Amefa legénységénél. Kicsikét önhittek, fölényeskedők és sportszerűtlének. Indulatosak és elragadtatják magukat. Igazán finom játékos közöttük elsősorban Bodola. Szükségtelen, hogy egy kétségtelenül jobb csapat még fizikai erejével is éljen. Dávid egy nagy pozőr. A durvaságban ma Gain és Albu vezetett.

Az Amefában talán csak Dani és Szaniszló állották meg helyüket. Szabó sem volt rossz. Szurdi csak a II. féldőben vált harcossá. Lébnek nem ment a játék. Bermoser jó volt. A többiek szürkén játszottak. Dvorzsák agilis volt, de passzai ritkán használhatók.

A bíróról — mint fent.

A mérkőzés statisztikája

Szabadrugás:

Amefa 16-szor
Venus 7-szer

Kórnerugás:

Amefa 2-szer
Venus 2-szer

Partot dobott:

Amefa 14-szer
Venus 7-szer

Portschner

Str. Consistorului, női hölgytáncsz
Ondolálás 10, Hajmosás 10,
Hajvágás 10, Manicur 10, Viz-
ondolálás 20 Lei, Dauervelle
150 Lei. Babaklinik a.
Uraknak olcsó bérletrendszer

Poloskairtást, par-
ketta surolást vállal **LOVAS**
lakástisztító, Strada Oituz 111

Gloria-F. C. Carpați 1:1 (0:0)

BAIA-MARE. — A Gloriának sikerült az otthonában félelmetes nagybányaiaktól egy pontot elhozni, sőt némi szerencsével győztesként hagyhatták volna el a küzdőteret, ha Fritz 5 méteres lövését nem a kapufa fogja fel. Gólok csak a II. féldőben estek és pedig Fritz szökteti Merceát, aki szélesben lerohan és védhetetlen gólt lő (1:0). A 30. percben 11-ből egyenlítő Telegdi révén a Carpați (1:1). Bíró: Ritter.

A Gloria ifjúságiakkal próbálkozott, akik be is váltak, különösen Codreanu játszott dicséretesen.

Ripensia-Tricolor 5:0 (3:0)

TIMIȘOARA. — A Ripensianak nem kellett nagyon megerőltetnie magát a győzelemért. A 25. és 34. percben Marcu lő 2 gólt, majd a 41. percben Dobai, a II-ik féldőben Bindea és újra Marcu a góllövők. Bíró: Tica Iliescu.

Rapid Kinizsi 5:0 (1:0)

BUCUREȘTI. — A II-ik féldőben összeroppant a Kinizsi. Bogdan, Moldoveanu, Barátky, Auer és Bogdan lövik a gólokat.

UDR – Victoria 2:1 (1:0)

REȘITA. — Az eredmény meglepetésnek számít. Pacurar a 29. percben gólt lő, a II-ik féldő 20. percében Felcan II egyenlítő, majd a 31. percben Pacurar gólya jelenti a végeredményt. Bíró: C. Radulescu.

Kerületi bajnokság

Transilvania—Hakoah 3:2 (1:1).

Unirea — Intelegeria 2:1 (2:1).

Astra—ATE 5:0 (0:0).

Grișana—Gaiana 2:2 (2:1).

Külföldi sport

Salgótarján — Szeged 3:1 (2:1).

Glaudiolusvirág minden színben
koszorúk és alkalmi csokrok olcsó
árban kaphatók

Mihelyi Vidor

virágüzletében. Arad, Str. G.
Bertelot 2 (Szinházzal szemben)

SCHNEIDER ADOLF

kalapos. Fest, tisztít és vasal női
és férfi kalapokat a legolcsóbb
árban Arad, Strada Bratianu 14

„A CETUM”-ecet a legkiválóbb

Stojkovits fényképész

Piața Avram Iancu 16 sz.

alatti műtermében folytatja működését
változatlanul.

Slavia a kupagyőztes Slavia-Ferencváros 2:0 (0:0)

BUDAPEST. — Üllői ut. Az eredmény meglepetés, mert a Fradi volt a favorit, de roppant gyatrán, lélektelenül játszott. Az első percekben még támad a Fradi és kis szerencsével gólt is érhetne el, de dr. Sárosi fölé fejele, majd Kemény lövése oldalhálót talál, majd ismét Toldi fejele fölé.

A II-ik féldőben a Slavia-

nak sem sikerül kezd akciót gólrá váltani, 12. percben Daucsik lab Vitlacsilnak sikerül b majd a 27. percben ug elfut, bead és azt Sim befejele. A Ferencváros dent belead a mérkőzés ményének megváltozta ra, de a Slavia védelem lyén van.

iskolai cöyönruha

legjobb és legolcsóbb

Szántó és komlósnál
CONSUM és INLESNIREA-tag.

A Mures úszóversenyének eredményei

ARAD. — A vasárnap délelőtt tartott Maros uszóbajnoki versenyek eredményei:

100 m. fiu gyors: 1. Stein AAC, 2. Zelenak I, 3. Zelenak II Astra.

100 m. fiu mell: 1. Rényi Hakoah, 2. Hozdovitz II AAC, 3. Medve Astra.

100 m. leány mell: 1. Boros Magda AAC, 2. Messer Klári Hakoah, 3. Seregh Irén AAC.

100 m. női mell: 1. Boros Magda AAC, 2. Messer Klári Hakoah, 3. Seregh Irén AAC.

100 m. női gyors: 1. Raphael Éva AAC.

100 m. ifj. mell: 1. Romberger AAC, 2. Markovits, 3. Sebestyén Hakoah.

100 m. ifj. hát: 1. Lakatos Hakoah, 2. Bergesz II, 3. Izsák AAC.

100 m. ifj. gyors: 1. Hozdovits I AAC, 2. Jávor Hakoah, 3. Oravetz AAC.

500 m. ifj. gyors: 1. Tomescu Astra, 2. Bergesz II, 3. Izsák AAC.

100 m. sen. mell: 1. Fendt AAC, 2. Frommer Hakoah, 3. Romberger AAC.

100 sen. hát: 1. Angele Astra, 2. Lakatos Hakoah, 3. Fendt AAC.

100 m. sen. gyors: 1. Oravetz AAC, 2. Opits AAC, 3. Tomescu Astra.

500 m. sen. gyors: 1. Opitz AAC, 2. Oravetz, 3. Bergesz I AAC.

A versenyt nagy közönség nézte végig és élénk érdeklődéssel kísérték a versenyszámokat. A versenyen Arad város legjobb uszói indultak s nagy küzdelmek voltak az egyes számokban.

Várható időjárás

Mérsékelt északnyugati szél,
több helyen kisebb esővel, a
hőmérséklet keleten csökken
nyugaton változatlan.

Erkölcstelen merénylet egy tízéves kislány ellen

ARAD. — A rendőrség tartóztatta Lelik András esztendőszáma alatti lakost, mint erkölcstelen merényletet követ el egy 10 éves kislány ellen. A kislány nevelőszülei tetten értél asztalossegédet, majd a leányt orvoshoz vitték, megállapította a merénylet megtörténtét. Az asztalossegéd beisntett rendőri kihallgatása során.

Diákruhákat, pelleneket legszebben tisztít

Knapp

modernül berendezett vállalat. A R A D, Str. Brătianu 2—4 szám. (Minorita palota Str. Episc. Radu 10 szám)

Az Aradi Torna Egyesület emlékmű-felavatási ünnepsége

ARAD. — Példát mutató isportbajtársi együttérzésből fakadó kegyeletes emlékmű-felavatási ünnepséget rendez f. hó 18-án Aradi Torna Egyesület a múltban turistakiránduláson szerenlenül járt Márton István Schmidt József egyesületi tagok lékéré.

A kegyeletes ünnepségre külön villamosok menetrendje számú vonat indul Aradról 6.55 perckor, visszaindulás d. óra 15 perckor. A 11 számú vonat indul Aradról 8 óra 20 perckor visszaindulás d. u. 5 órakor. ünnepély után 1 órai kirándulási kegyeleti turákat vezet az AT. Feredea forráshoz, a kilátó torhoz és a Livada völgybe. Kezölten idő esetén a villamosokban mindenki elhelyezkedhet. ünnepségen való részvételi díjat ATE minimális árban állapít meg, személyenként 50 lei em lappal és műsorral együtt. Jelenkzni lehet az ATE klubhelyiségben, Str. Berthelot naponta reg 9 órától késő estig.

Löbl kölcsönkönyvtár
Havi olvasási díj 40 Lei
Összes újdonságok állan-
dóan kaphatók